

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα - 3 ΙΟΥΛ. 1990

Αριθ. ΠΡΩΤΟΝΟΔ. 5

Προς

το Υπουργείο Δικαιοσύνης

Δ/νση Ζ' - Τμήμα 2ο

Ενταύθα

Σε απάντηση του υπ' αριθ. 59053/20.6.90 εγγράφου σας, σε συνδυασμό με το υπ' αριθ. 55952/28.5.90 ερώτημά σας, έχομε την τιμή να σας αναφέρομε τα ακόλουθα:

Ερώτημα 1ο Εάν θα πρέπει να διαγραφεί ή όχι από το δελτίο ποινικού μητρώου η ακαδίκη επιβληθείσα παρ' αλλοδαπού δικ/ρίου, σε περίπτωση που δια μεταγενεστέρου αλλοδαπού νόμου (εν προκειμένω Γαλλικού) η πράξη αμνηστεύθηκε.

Απάντηση: Σύμφωνα με το άρθρο 574 παρ.3 του ΚΠΔ. στο ποινικό μητρώο εγγράφονται ακόμη η χάρη, η αμνηστία, η παραγραφή της απόφασης ή της ποινής που επήλθε με ειδικό νόμο, η υπό·όρο αναστολή εκτέλεσης της ποινής, η υπό·όρο απόλυση από τις φυλακές, η μεταβολή ή η άρση του ασφαλιστικού ή αναμορφωτικού μέτρου που επιβλήθηκε καθώς και οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 550 και 551. Εξ άλλου κατά το αυτό άρθρο 574 παρ.4 του αυτού ΚΠΔ. αποφάσεις που έχουν καταχωρισθεί διαγράφονται από το ποινικό μητρώο και διατάσσεται η καταστροφή των σχετικών δελτίων αν α) ακυρώθηκαν ή εξαφανίσθηκαν με μεταγενέστερη αμετάκλητη δικαστική απόφαση. β) επιβλήθηκαν σε ανηλίκους αναμορφωτικά μέτρα αυτοδικαιώσ μόλις συμπληρωθεί το 17ο έτος της ηλικίας τους και γ) αν επιβλήθηκε σε ανηλίκους περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα, μετά διετία από την

απόλιτον από το συνοριούστινό κατάλογον ωντις περίπτωση απόλιτον

υπό όρο, αν δεν επήλθε άρση ή ανάκληση της μέσα σε ορισμένο χρό-
νο δοκιμασίας, εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις του εδαφίου αυ-
τού αποφασίσει το δικαστήριο ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομέ-
νου ανηλίκου ή του Εισαγγελέα. Η καταστροφή επίσης των δελτίων
ποινικού μητρώου διατάσσεται, κατ'άρθρο 578 του ΚΠΔ. και α)ύστε-
ρα από ενενήντα έτη από τη γέννηση του πρωσώπου το οποίον αφο-
ούνται Β) ίστερον από του Αρνητόν του που βορειώνεται νο τη συ

τική ληξιαρχική πράξη και αν δεν υπάρχει, με ποιστοποίηση του
δημάρχου ή προέδρου κοινότητας του τόπου της τελευταίας κατοικίας

αλλά και ο δικαιοστής που ικρίνει περί του επικινδύνου των κατηγορουμένων, πρέπει να γνωρίζουν με ακρίβεια τα προηγούμενα εγκλήματα του ατόμου, και μάλιστα στη σύγχρονο εποχή που ο θεσμός της

~~κατανοστάσης υποίσταται μεταβολές με τις οποίες έγει παταστεί μέσον~~

~~αυτών αυτές αλλάζουν και αλλάζουν αυτά πολλάκις προσωπικόν νο-~~

ρηγούμενονακόμη και σε εγκλήματα κοινού ποθονικού δικαίου (βλ.

Γαρδίκα ενθ' ανωτέρω). Η αμνηστία στηρίζεται σε απόπλασμα δικαίου αλλά στην πραγματικότητα δεν δύναται το γεγενημένον αγένητο να παταστήσει (QED FACTUMEST INFECTUM REDDERE NON ROTEST)

Η αμνηστίας που τυχόν θα ~~κάνει~~ θα παρατηρεί τα ποινικά μητρώα δεν δύναται να επιτελέσει θαύματα και να μεταβάλλει το ήθος και την νοοτροπίαν των αμνηστευθέντων, που εφοδιαζόμενοι με πιστοποιητικά, νομικώς μεν ορθά, στην πραγματικότητα δύνανται να εξαπατήσουν τους μετ' αυτών συναλλασσομένους, παστεύοντας ότι συναλλάσσονται με τιμέous ανθρώπους. Η αμνηστία δεν δίδεται εις τον

~~επικαρπισμένο αλλά στο ίντικον της πάντων των ανωτέρων δύο λογικές~~

ξη τελεσθείσα στην αλλοδαπή υπό ημεδαπού και αμνηστευθείσα υπό αλλοδαπού νόμου, συντρέχουν οι προϋποθέσεις τηρήσεως της διαδικασίας απονομής χάριτος;

Απάντηση: Επει του ερωτήματος τούτου προσήκει αρμητική απάντηση δια δύο λόγους:

α) Σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ.1 του Συντ/τος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα ύστερα από πρότασή του υπουργού Δικαιοσύνης και με γνώμη του Συμβουλίου, που συγκροτείται κατά πλειοψηφία από δικαστές να χαρίζει, μετατρέπει ή μετριάζει τις ποινές που επιβάλλουν τα δικαστήρια, καθώς και να αίρει τις κάθε είδους νόμιμες συνέπειες ποινών που έχουν επιβληθεί και εκτείνεται.

Όταν το Σύνταγμα ορίζει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει δικαίωμα να χαρίζει, να μετατρέπει ή να μετριάζει τις ποινές που καταγιγνώσκονται από τα δικαστήρια ή να αίρει τις πάσης φύσεως κατά νόμον συνέπειες της καταδίκης εννοεί τις ποινές που επιβάλλονται από τα Ελληνικά Δικαστήρια και όχι από τα τοιαύτα της αλλοδαπής. Το δικαίωμα απονομής χάριτος διετηρήθη και προεβλέφθη κατά κανόνα ρητώς εις τα διάφορα συντάγματα ως ίδιον αυτοτελές δικαίωμα του Ανωτάτου Αρχοντος ή ενίστε και ετέρου οργάνου.

Από του 19^{ου} αιώνος μέχρι και σήμερον σχεδόν άπαντα τα συντάγματα του πολιτισμένου κόσμου προβλέπουν ρητώς τον θεσμόν της χάριτος και καθορίζουν τόσον το αρμόδιον όργανον όσο και τα πλαίσια ασκήσεως του δικαιώματος του χαρίζειν ή μετριάζειν τις υπό των δικαστηρίων καταγνωσθείσες ποινές, πάντοτε δύνας εντός των ορίων του Κράτους όπου δρά το αρμόδιο όργανο. Την απονομήν χάριτος είτε την θεωρήσωμεν ως κυβερνητική πράξη (βλ. επικυριακή σκέψη στην υπ' αριθμ. 23/1945 απόφαση του Συμβουλίου Επικυριείας, , Μ. Δένδια Διοικ. Δικαιον, τόμος A' 5η έκδοση 1964 σελ. 157) εί-

τε ως εξερχομένων του πλαισίου της διοικητικής λειτουργίας και ως συνδεομένην στενώς προς την άσκηση της Δικαστικής, αποτελούσα έκτακτο επέμβαση στη λειτουργία και απονομή της ποινικής δικαιοσύνης (βλ. κυρία σκέψη ανωτέρω υπ' αριθμ. 23/1945 αποφάσεως Σ.Ε.) ενδείναι βέβαιον: ότι αποβλέπει είτε στην πολιτική σκοπιμότητα είτε στην εξυπηρέτηση των γενικών συμφερόντων της Πολιτείας (βλ. ανωτέρω ΔΕΝΔΙΑ) και το όργανο που την απονέμει (εν προκειμένω ο Ανώτατος Αρχων) δεν έχει λόγο, αλλά ούτε και του επιτρέπεται να επέμβει στην κυβερνητική πολιτική ή στην δικαστική εξουσία άλλης χώρας. Εάν τοις διαφορές συνέβαινε, εάν δηλονότι ηδύνατο ο Ανώτατος Αρχων μιας χώρας να απονείμει χάρεννεις υπήκοον του, που ετέλεσε έγκλημα σε άλλη χώρα και κατεδικάσθη από την τελευταίαν ταύτην χώραν, τότε τούτο θα απετέλει επέμβαση και θαέθιγε την κυριαρχίαν της άλλης χώρας, πράγμα που θα δημιουργούσεν όχι μόνον διεθνείς και διπλωματικές περιπλοκές, αλλά και θα υπέβερε τα διεθνές έγκλημα. Θα ηδύνατο π.χ. ένας Έλλην να μεταβαίνει στη Γαλλία να διαπράττει εκεί έγκλημα και δταν επανακάμπτει στην Ελλάδα να δύναται η Ελλάς να του χαρίσει την ποινήν που του επέβαλε το Γαλλικό Δικαστήριο,, πράγμα απαράδεκτο και οείμενο έξωθεν του γράμματος και του πνεύματος όχι μόνον του Ελληνικού Συντάγματος αλλά και των άλλων πολιτισμένων χωρών.

Κατόπιν τούτου φρονούμεν δτι ουδείς δύναται να γίνει λόγος περί τηρήσεως της διαδικασίας απονομής χάριτος ποινής ή των εκ της καταδίκης συνεπειών σε έλληνα υπήκοο που ετέλεσε έγκλημα σε άλλη χώρα και κατεδικάσθη υπό των δικαστηρίων της χώρας αυτής.

β) Πέραν όμως των ανωτέρω, η τήρηση της διαδικασίας απονο-

μής χάριτος δεν θα είχε νόημα, αφού ως εκτίθεται στο ιστορικό του ερωτήματος σας έχει χορηγηθεί σε καταδικασθέντα στην αλλοδαπή έλληνα αμνηστία υπό του αλλοδαπού νόμου.

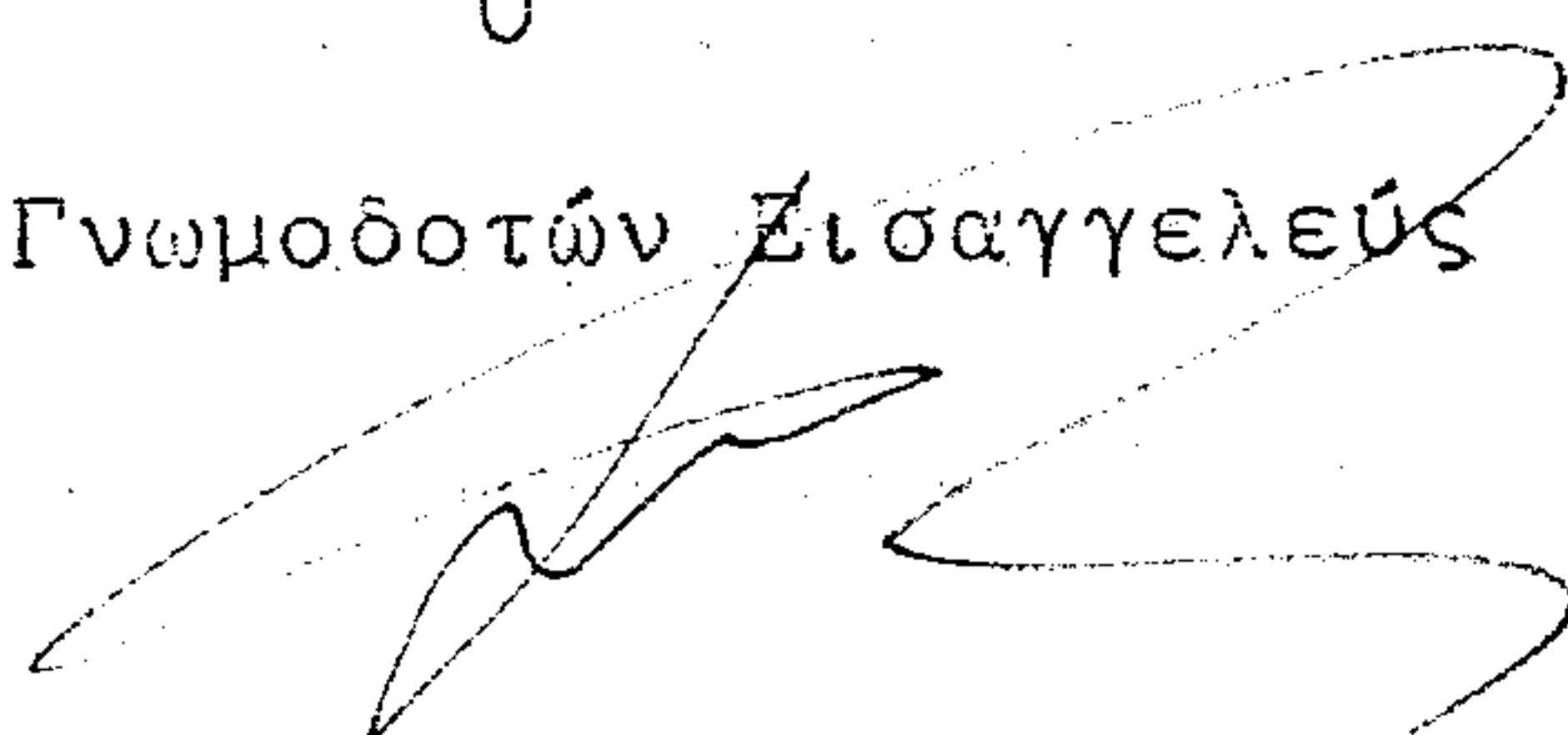
Και πράγματι η αμνηστία είτε αύτη χορηγείται υπό του αλλοδαπού νόμου, είτε υπό του ημεδαπού εξαλείφει τον αξιόποινο χαρακτήρα της αμνηστευομένης πράξεως και καταργεί ου μόνον την καταδικαστική επ' αυτής απόφαση, αλλά και πασαν εκ της αποφάσεως απορρέουσας αμεσονή ή έμμεσον συνέπειαν (Ολομ.Α.Π.1038/74 Π.Χρ. ΚΕ/303), εκμηδενίζει το πραχθέν έγκλημα, που θεωρείται ως μηδέποτε τελεσθέν, αίρει το αξιόποινον (ουχί δύναται να τον άδικον χαρακτήρα της πράξεως) και καταργεί όλες τις τυχόν συνέπειες του ποινικού νόμου (Ολομ.Α.Π. 672/82 Π. Χρ.ΑΒ/308).

Κατόπιν τούτου θα πρέπει να λεχθεί ότι εφόδου δια της αμνηστίας καταργείται η εγκληματική πράξη και όλες οι συνέπειές της δια τον πράξαντα (επιφυλλασσομένων βεβαίως των εκ της αδίκου πράξεως αξιώσεων) η τήρηση της διαδικασίας απονόμης χάριτος είναι άνευ αντικειμένου.-

Μετά τιμής

0

Γνωμοδοτών Εισαγγελεύς

Δημήτριος Βλάχος

Αντεισαγγελεύς του Αρείου Πάγου